

ชื่อเรื่อง : รูปแบบการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางบกของนักท่องเที่ยว
กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัย : นนัสสา จินต์จันทรวงศ์

สถาบัน : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปีที่พิมพ์ : 2546

สถานที่พิมพ์ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

แหล่งที่เก็บรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ จำนวนหน้างานวิจัย : 133 หน้า

: ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ลิขสิทธิ์ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัยเรื่อง รูปแบบการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางบกของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย การวิจัยเชิงคุณภาพ มุ่งศึกษาให้ทราบถึงรูปแบบการดำเนินชีวิต และพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางบก ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อ โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบ โปรแกรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางบก โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth interview) การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus group interview) และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Field participant observation) เก็บรวบรวมข้อมูลจาก 3 กลุ่ม คือ 1. ผู้ประกอบการบริษัทนำเที่ยวในประเทศไทย ที่ให้บริการ เรนนำเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยจดทะเบียนนำเที่ยวอย่างถูกต้องกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และเป็นสมาชิกของสมาคมไทยท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และผจญภัย (สทอ.) ที่ยังดำเนินกิจการอยู่ จำนวนทั้งสิ้น 36 บริษัท (ข้อมูล ณ วันที่ 1 กันยายน 2546) โดยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างมา 8 บริษัท และคัดเลือกเฉพาะระดับผู้บริหาร ใ้การเก็บข้อมูล 2. มีกลุ่มอาสาสมัครนำเที่ยว ที่ได้รับใบอนุญาตนำเที่ยวจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และยังไม่ถูกถอนใบอนุญาตฯ ทั่วประเทศ ได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เฉพาะมีกลุ่มอาสาสมัครที่นำเที่ยวโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางบกไม่ต่ำกว่า 3 ปี เพื่อทำการเก็บข้อมูล โดยสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview) จำนวน 8 ท่าน 3. นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศชาวไทย ที่ท่องเที่ยวในเขตนอุทยาน และอุทยานแห่งชาติทางบก โดยเดินทางท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คณะผู้วิจัยได้คัดเลือกโปรแกรมการท่องเที่ยวที่นำค้ดลืออยู่ในระหว่างวันที่ 9-11 สิงหาคม 2546 ของบริษัท เทรคกิ้ง ไทย จำกัด โดยมีจำนวนสมาชิกนักท่องเที่ยวร่วมเดินทาง 54 ท่าน ใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Field participant observation) และการสัมภาษณ์ (Interview) 18 คน

ผลจากการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีอายุประมาณ 25 – 40 ปีนี้ การศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในกลุ่มชนชั้นกลางของสังคม ส่วนใหญ่เป็นพนักงาน

บริษัทเอกชน สถานภาพโสตอาศัยอยู่ตามลำพัง ใช้เวลาในวันว่างงานของตนไปกับการเดิน
ห้างสรรพสินค้า การดูภาพยนตร์ เล่นอินเทอร์เน็ต ถ้าหากมีวันหยุดตั้งแต่ 3 วันขึ้นไป ก็จะไป
พักผ่อนต่างจังหวัด สนใจการส่งเสริมการขายของห้างสรรพสินค้าต่างๆ มีการค้นหาข้อมูลการ
ท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ตและนิตยสารท่องเที่ยว สำหรับพฤติกรรมการท่องเที่ยวจะแบ่งออกเป็น 3
ช่วง คือ 1. พฤติกรรมก่อนการท่องเที่ยว มีการหาข้อมูลก่อนเดินทางผ่านทางอินเทอร์เน็ต ขอ
คำแนะนำจากกลุ่มอ้างอิง รวมถึงอ่านข้อมูลที่บริษัททัวร์จัดให้ 2. พฤติกรรมระหว่างการท่องเที่ยว
นักท่องเที่ยวชอบที่จะถ่ายรูประหว่างทาง พร้อมทั้งจะปฏิบัติตามคำแนะนำของมัคคุเทศก์ อยากรู้
ตามส่วนใหญ่สนใจการมุ่งมั่นเดินทางให้ถึงจุดหมายปลายทางโดยไม่ใส่ใจกับการศึกษาธรรมชาติ
ระหว่างทาง 3. พฤติกรรมหลังการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว จะบอกเล่าประสบการณ์ให้คนที่
ใกล้ชิดฟัง และวางแผนสำหรับการเดินทางท่องเที่ยวในครั้งต่อไป โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี
แนวโน้มจะซื้อซ้ำกับบริษัททัวร์เดิมถ้าหากเกิดความประทับใจ โดยมีปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจซื้อ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ 1. ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ราคา ชื่อเสียงบริษัท การสื่อสาร
การตลาด คำแนะนำ จากความรู้จักมัคคุเทศก์ กระแสนิยม ฤดูกาล ความแปลกใหม่ โปรแกรมการ
ท่องเที่ยว วิทยากร ค่าอุปกรณ์ และวัย 2. ปัจจัยภายใน ได้แก่ การตั้งใจ การรับรู้ บุคลิกภาพ และ
ทัศนคติ ส่วนการที่จะจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายได้นั้นควรแบ่ง
นักท่องเที่ยวออกเป็น 4 ประเภทตามความชำนาญในการท่องเที่ยว ได้แก่ 1. ประเภทเริ่มต้น (First
time Eco – tourist) เป็นพวกนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นครั้งแรก กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มี
ขนาดใหญ่ที่สุด ยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากนัก ยังต้องการ โปรแกรมการ
ท่องเที่ยวที่มีความสะดวกสบายพอสมควร เช่นเดียวกับกลุ่มที่ 2 คือ ประเภททั่วไป (Regular E-
tourist) เป็นนักท่องเที่ยวที่เริ่มมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ่อยครั้งขึ้นเริ่มเป็นลูกค้าประจำมีการซื้อซ้ำแต่
ก็ไม่ใช้กลุ่มที่สามารถท่องเที่ยวโดยปราศจากความสะดวกสบายจึงสามารถใช้โปรแกรมการ
ท่องเที่ยวที่เป็นรูปแบบเดียวกับประเภทที่ 1 ส่วนกลุ่มที่ 3 ประเภทเฉพาะกลุ่มความสนใจ (Specic
Interest Eco – tourist) เป็นกลุ่มลูกค้าประจำที่มีใจรักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่แล้ว จะมีลักษณะการ
เที่ยวแบบสะสม เช่น เคยไปที่ไหนมาแล้วก็จะไม่ไปซ้ำแต่จะเปลี่ยนที่ใหม่ไปเรื่อยๆ โปรแกรมการ
ท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เน้นการท่องเที่ยวแบบเจาะลึกไปในสถานที่ใหม่ๆ
แตกต่างจากโปรแกรมท่องเที่ยวทั่วไปแม้ว่าจะเป็นสถานที่เดียวกัน กลุ่มสุดท้ายประเภทศึกษา
เฉพาะเรื่อง (Indepth Eco – tourist) เป็นกลุ่มมืออาชีพ เช่น ผู้ที่ทำงานด้านสัตว์ป่าหรืออนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมโดยตรง กลุ่มนี้เป็นกลุ่มเดียวที่ไม่มีสัดส่วนนักท่องเที่ยวที่ซื้อทัวร์ผ่านบริษัททัวร์เลย
กลุ่มนี้จะเข้าป่าเองเพราะความชำนาญในการเดินทางสูง

Title : Lifestyle and traveling behavior of Ecotourism's tourists and prospects

Researcher : Manassa Jinjantarawong

Institution : Dhurakijpundit University

Year of Publication : 2003

Publisher : Dhurakijpundit University Publication

Sources : Dhurakijpundit University library

No. of page : 133 page

Keyword : Ecotourism

Copy right : Dhurakijpundit University

Abstract

This research is considered Lifestyle and traveling behavior of Ecotourism's tourists and prospects which is a quality research. This research also studied factors which influence the need of purchase of product and guideline in designing ecotourism package and program to suitable for ecotourists. The research methodologies used include Depth interview , Focus group interview and field participant observation by collecting data from 3 groups. First is 36 travel agencies in Thailand whose service ecotourism and operates under the travel license awarded by the Tourism Authority of Thailand (TAT) and is also a member of Thai Ecotourism and Adventure Travel Association (TEATA) (Data by 1 September 2003). Data are collected from management level only in 8 companies by Simple Random Sampling. Second is guide, who has legal license from TAT; by using Purposive Sampling with at least 3 years experience ecotourism guide. Data are collected by Depth interview from 8 persons. Third groups is Thai ecotourist who travel in national parks by booking through ecotourist travel agencies. The researcher has chosen Thi Lo Su waterfall program during 9-11 August 2003 with Tracking Thai Company Limited to collect data. Field participant observation is used with 54 traveler and Focus interview is used with 17 persons. One person is collected by Depth interview.

The results of an evaluation found that most ecotourist and prospect are at the age between 25-40 years old with minimum bachelor degree graduated and are in middle class. Most of them are employees in private sectors, single and live alone. They normally spend their free time by shopping, interested in sale promotion , watching movie and play internet. In case, there are 3 consecutive days holiday or more, they prefer to travel to another province. They find travel information from internet and travel magazines.

Traveling behavior of ecotourist can be divided into three areas which are behavior before traveling, behavior during traveling and behavior after traveling. First, behavior before traveling : traveler will search information before traveling through internet and ask recommendation from referee include reading information which provided by travel agency. Second, behavior between traveling : traveler like to take photo during the trip and willing to follow guide's instructions. However most of them only want to travel to destination but not really interested with environment during trip. Third ,behavior after traveling : they will tell their experience to the others and plan for next trip. Most samples are lively to re-purchase with same travel agency if they impress with previous trip. Factors that influence in making decisions in buying ecotourism packages are as followed 1 external factors such as price, company reputation, marketing communication, recommendation from referees and guides, trend, seasons, new experience, traveling program, expert and cost expenditure. 2 internal factors such as persuasion, perception ,personality and attitude.

Designing ecotourism package and program to suitable for ecotourists can be divided in 4 categories by their specialize 1. First time Eco tourist is a person who first travel in eco- tourist. This is the largest group and do not have much knowledge about eco-tourism. They will need traveling program that provide more convenience. 2. Regular Eco- tourist is the person who traveling in eco-tourism more often. However, they can not traveling without providing the convenience Therefore, this group will use the same traveling program as First time Eco – tourist. 3. Special Interest Eco – tourist is repeated clients who love eco- tourism. Their traveling will be collective type for example They will not repeat the same destination and always travel to new places. Suitable program to this group focus on intensive program to new destination and different from general program even that is the same place. 4. In-depth Eco – tourist is professional such as the person who directly work with wild animals and preserve environment. This is the only group that will not buy travel program from the travel agencies. They prefer to travel by themselves because they are expert on this field.